

Βασική αναφορά του βιβλίου, τα γεγονότα που σημάδεψαν την Πόλη το καλοκαίρι του 2013 και η αντίσταση των πολιτών στη μετατροπή του Πάρκου Γκεζί σε εμπορικό κέντρο.

Εγκλημα στο Πέρα του σήμερα

Ο Αχμέτ Ουμίτ μεταπλάθει σε ένα πολυδαίδαλο μυθιστόρημα επίκαιρα, σημαδιακά γεγονότα

Της ΧΡΥΣΑΣ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

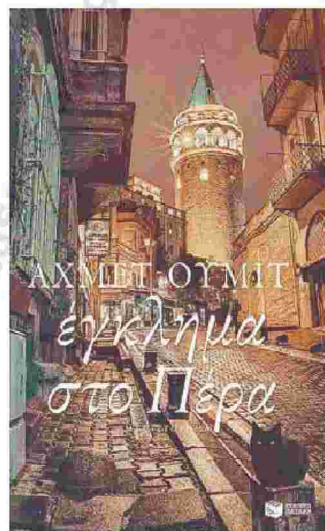
Ο Αχμέτ Ουμίτ (γενν. 1960), ο Τούρκος μυθιστοριογράφος αστυνομικών ιστοριών και όχι μόνο, χρησιμοποιεί τις περισσότερες φορές στα έργα του την αστυνομική πλοκή προκειμένου να προβάλλει και να σχολιάσει πολιτικά και κοινωνικά ζητήματα της επικαιρότητας ή του παρελθόντος. Υπάρχει ο κίνδυνος, ωστόσο, τα γρήγορα αντανάκλαστα, σε κάτι που δεν έχει κατακάσει και δοκιμαστεί στον χρόνο, να υποσκάψουν το έργο, διότι κανείς δεν είναι νηφάλιος όταν γράφει εν βρασμώ για γεγονότα τα οποία πονάνε και για τα οποία δεν παρεμβαίνει ο πανδαμάτωρ χρόνος.

Παρ' όλα αυτά, ο Ουμίτ επιτυγχάνει να προσδώσει, στο πρόσφατα μεταφρασμένο στη γλώσσα μας έργο του, εκείνη την απόσταση που είναι απαραίτητη για να μην ξεπέσει η ιστορία και γίνει φτηνό ανάγνωσμα, γεμάτο ευκολίες και κλισιέ, σε κάτι που διέπεται από φανατισμό και έντονο συναισθηματισμό. Μεταπλάθει, σε ένα πολυσύνθετο και πολυδαίδαλο αστικό μυθιστόρημα, με τις αποχρώσεις του είδους της αστυνομικής λογοτεχνίας, επίκαιρες καταστάσεις που σημαδεύουν την πόλη και τη χώρα του.

Αλλώστε, είναι έμπειρος συγγραφέας και αποφεύγει τις κα-

κοτοπιές και σ' αυτό το έργο, του οποίου ο πρωτότυπος τίτλος είναι: «Ο Ομορφότερος Αμπι (αδερφός) στο Μπέγιογλου» ή, όπως μεταφράστηκε στα αγγλικά, ώστε να παραπέμπει άμεσα στα γεγονότα που σημάδεψαν την Κωνσταντινούπολη το καλοκαίρι του 2013, «When Pera Trees Whisper», μια φράση από το βιβλίο, και σαφής αναφορά στην αντίσταση που επέδειξαν οι πολίτες στα σχέδια της πολιτείας για τη μετατροπή του Πάρκου Γκεζί, στην πλατεία Ταξίμ, σε μεγάλο εμπορικό κέντρο.

Ετσι, γι' άλλη μία φορά, ο Ουμίτ επιλέγει να καταστήσει επίκεντρο και πρωταγωνίστρια του μυθιστορημάτος του την Κωνσταντινούπολη, με τις ποικίλες πολιτιστικές διαστρωματώσεις της, κάτι που είχαμε δει και στο εξαιρετικό, ίσως το καλύτερο έργο του, «Μνήμες της Κωνσταντινούπολης». Και σ' εκείνο, όπως και σε άλλα βιβλία του, γίνονται συστηματικές αναφορές στις μειονότητες, και περισσότερο στην ελληνική, οι οποίες επηρέασαν και επηρεάζουν καθοριστικά την πόλη, ενώ το «Εγκλημα στο Πέρα» αφιερώνεται «στην προσφιλή μνήμη των ανθρώπων που υποχρεώθηκαν να εγκαταλείψουν αυτόν τον τόπο» ένας ήρωας, μάλιστα, αναρωτιέται: «Μπορεί κανείς να σπριζήσει την ευτυχία του πάνω στη δυστυχία του άλλου;». Απλό

Το εξώφυλλο του μυθιστορημάτος, που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Πατάκη.

Επίκεντρο του νέου βιβλίου του Τούρκου συγγραφέα, η Πόλη, με τις ποικίλες πολιτιστικές διαστρωματώσεις της.

ερώτημα γεμάτο ανθρωπιά και φροντίδα για τον άλλο, για τον τόπο και τον πολιτισμό του.

Μια ηρωίδα, Ρωμιά, περιγράφει, εξάλλου, πόσο αρμονικά ζούσε η οικογένειά της κοντά στους Τούρκους και τους Αρμένιους, στο Ταρλάμπασι, αλλά

με συγκίνηση και ρεαλισμό εξιστορεί τα γεγονότα της 6ης και 7ης Σεπτεμβρίου του 1955, «από τις σημαντικές μέρες ντροπής που έζησε αυτή η πόλη», όπως σχολιάζει ο αφηγητής.

Η δολοφονία ενός μέλους συμμορίας, του «Ομορφότερου Αμπι του Μπέγιογλου», την παραμονή της Πρωτοχρονιάς, θα αναγκάσει τον αστυνόμο Νεβζάτ, μαζί με τον βοηθό του Αλή και την εγκληματολόγο Ζεϊνέπ-ομάδα που συναντά ο αναγνώστης και σε άλλα έργα του συγγραφέα-, να αναζητήσουν τα κίνητρα της δολοφονίας, ώστε να οδηγηθούν στον υπαίτιο.

Κινούνται στα στενά της περιοχής του Μπέγιογλου, το Πέρα δηλαδή, στο Ταρλάμπασι-μια παλιά γειτονιά η οποία συγκέντρωνε κάποτε Έλληνες, Αρμένιους, Εβραίους, και όπου ακόμα και σήμερα μπορεί να δει κανείς τα ονόματα Ελλήνων αρχιτεκτόνων σε πινακίδες στα ετοιμόρροπα κτίρια-, συναντούν ιδιοκτήτες εστιατορίων και καφετειών της παρακματικής περιοχής, μουσικούς σε αμφιβόλου ποιότητας κλαμπ, μετανάστες από τη Βουλγαρία, τους αρχηγούς των δύο κύριων συμμοριών, οι οποίοι βρίσκονται σε αντιπαλότητα και εξαιτίας των παράνομων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, όπως την αγορά οικοδομημάτων με σκοπό την πώληση και την εκμετάλλευσή τους, αλλά και επειδή είναι ερωτευμένοι με την

ίδια γυναίκα. Και στο βάθος, εμφανίζεται η μυστηριώδης γυναίκα, η οποία πρωτοστατεί στις διαμαρτυρίες των κατοίκων της περιοχής ώστε να μην αλλάξει η φυσιογνωμία του τόπου τους, να μην πέσει στα χέρια των μεγάλων συμφερόντων.

Ο Ουμίτ δημιουργεί και μία ακόμη μορφή, στην οποία δίνει προσωπικά του χαρακτηριστικά, τον συγγραφέα αστυνομικών μυθιστορημάτων, που τον καθοδηγεί και τον εμφανίζει απρόσκλητο μπροστά στον αστυνόμο Νεβζάτ, ένα άλλο προσωπείο του. Μάλιστα, όταν τον περιγράφει, παίζει με πραγματικά δικά του στοιχεία, καθώς αναφέρει και τον φίλο του, τον ποιητή Αϊχάν Μπόζκούρτ. Έχει ενδιαφέρον η στιγμή κατά την οποία μία ηρωίδα μιλά με κριτική διάθεση για το μυθιστόρημα του συγγραφέα αστυνομικών έργων, του «πάρξενου συγγραφέα», με τον τίτλο «Η ραψωδία του Πέρα», που δεν είναι παρά ένα γνωστό έργο του Αχμέτ Ουμίτ.

Κι αυτό το βιβλίο αναδεικνύει τις ικανότητες του Ουμίτ να δημιουργεί ατμόσφαιρα στις ιστορίες του και να αναπαριστά την πραγματικότητα χωρίς να καταφεύγει σε εύκολους συναισθηματισμούς και ακρότητες, μολόντι κάποιοι διδακτικοί τόνοι, αλλά και οι μακροσκελείς διάλογοι, που υποκαθιστούν τη δράση, αδυνατίζουν σε μερικά σημεία την πλοκή.